

อาหารเปิด

เกษตรกรสามารถผสมอาหารใช้เองเพื่อลดต้นทุน ดังนี้

วัตถุดิบ	อายุ (สัปดาห์)					
	9-22		23-48		49-72	
	สูตร	สูตร	สูตร	สูตร	สูตร	สูตร
	1	2	1	2	1	2
ปลายข้าว	40.85	0	47.39	0	0	41.8
ข้าวโพด	0	40.8	0	51.5	45.85	0
รำละเอียด	30	30	15	10	25	30
มันเส้น	สามารถใช้แทนปลายข้าว ข้าวโพดได้					
รำหยาบ	10	10	0	0	0	0
กากถั่วเหลือง (44%)	6.90	6.95	17.81	18.75	10.75	9.75
ใบกระถิน	4.50	4.5	3	3	3.5	3.5
ปลาป่น (55%)	5	5	7.5	7.5	7	7
เปลือกหอย	1	1	7	7	6	6
ไดแคลเซียมฟอสเฟส	1	1	1.2	1.2	1.1	1.1
เกลือป่น	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
พรีมิกซ์เปิดไข่	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
ดีแอล-เมทไธโอนีน	0	0	0.35	0.3	0.05	0.1
รวม	100	100	100	100	100	100
โปรตีนในอาหาร (%)	15	15	18	18	16	16
พลังงานในอาหาร (kcal/kg)	2698	2645	2743	2708	2723	2750

กรณีใช้มันเส้นแทนต้องปรับสัดส่วนแหล่งวัตถุดิบโปรตีนเพิ่มขึ้น หรือใช้หัวอาหารเข้มข้นผสมกับวัตถุดิบที่เป็นแหล่งพลังงานที่มีไนโตรเจนก็ได้

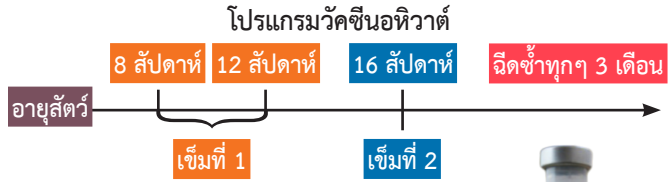
*** ข้อควรระวัง

- การทำความสะอาดโรงเรือนและอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน ควรระมัดระวังให้เปิดตากใจน้อยที่สุด
- การเปลี่ยนสูตรอาหารแต่ละครั้ง ควรค่อยๆ เปลี่ยน หากเปลี่ยนโดยทันทีอาจทำให้เปิดตากใจ ผลผลิตลดลงได้
- การจับเปิดเวลาทำวัคซีน ต้องพยายามจับให้นิ่มนวลที่สุดเท่าที่จะทำได้
- ในเวลากลางคืน ควรมึน้ำให้เปิดได้กินตลอดคืน
- อย่าให้หนู แมว หมา ป่วนเปื้อนบริเวณกรงตับ หรือโรงเรือนที่เลี้ยง เพราะอาจทำให้เปิดตากใจผลผลิตอาจลดลงได้

การป้องกันโรค

โรคที่สำคัญในเปิดกศ ไค้แก่

1) **โรคคอหิว** ควรทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอหิว 4 ครั้ง โดยฉีดเข้ากล้ามเนื้อหรือหน้าขาปฏิชีวนะละลายน้ำให้กิน ติดต่อกัน 2-3 วัน

วัคซีนคอหิวเปิด-ไก่

เป็นวัคซีนแบบที่เรียกชื่อตายชนิดบรอกเทลแคเทอริน ผลิตจากเชื้อ *Pasteurella multocida* serotype 8 : A (Namicka : Carter) หรือ A : 1 (Carter : Heddlston) สเตรนท้องถิ่น ที่ทำให้เกิดโรคคอหิวเปิด-ไก่

สรรพคุณ : ใช้ฉีดป้องกันโรคคอหิวเปิด-ไก่ สำหรับสัตว์ปีก

2) **กาฬโรคเปิด** ควรทำการฉีดวัคซีนป้องกันกาฬโรคเปิด ปีละ 2 ครั้ง โดยฉีดเข้าใต้ผิวหนังหรือกล้ามเนื้อ ดูแลความสะอาดเล้าและอุปกรณ์ต่างๆ เสมอ ก็จะทำให้การป้องกันโรคได้ผลดียิ่งขึ้น

วัคซีนกาฬโรคเปิด

เป็นวัคซีนไวรัสเชื้อเป็น สเตรน Jansen ชนิด ทิชชู คัลเจอร์ ซึ่งเป็นเชื้อชนิดอ่อน ไม่เป็นอันตรายต่อเปิดที่ได้รับวัคซีนนี้ แต่สามารถให้ความคุ้มโรคกาฬโรคเปิดได้เป็นอย่างดี เป็นวัคซีนทำแห้ง บรรจุขวดสุญญากาศ

สรรพคุณ : ใช้ฉีดป้องกันโรคกาฬโรคเปิด

สอบถามรายละเอียดได้ที่

กองงานพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมปศุสัตว์

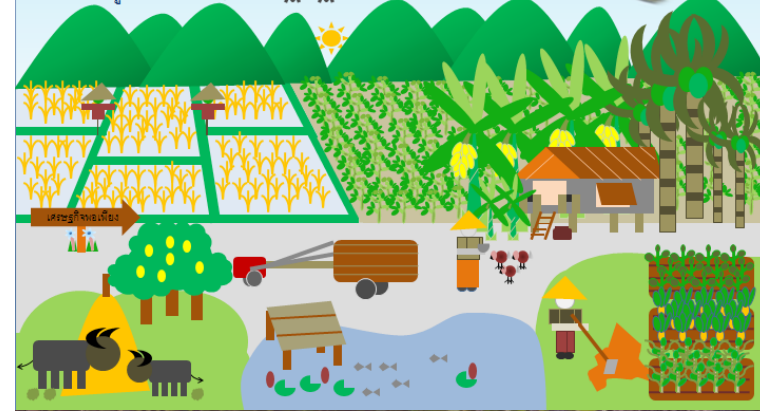
Ins. 0 2653 4444 ต่อ 3371 Insars 0 2653 4930

E-mail : drasa2@dld.go.th

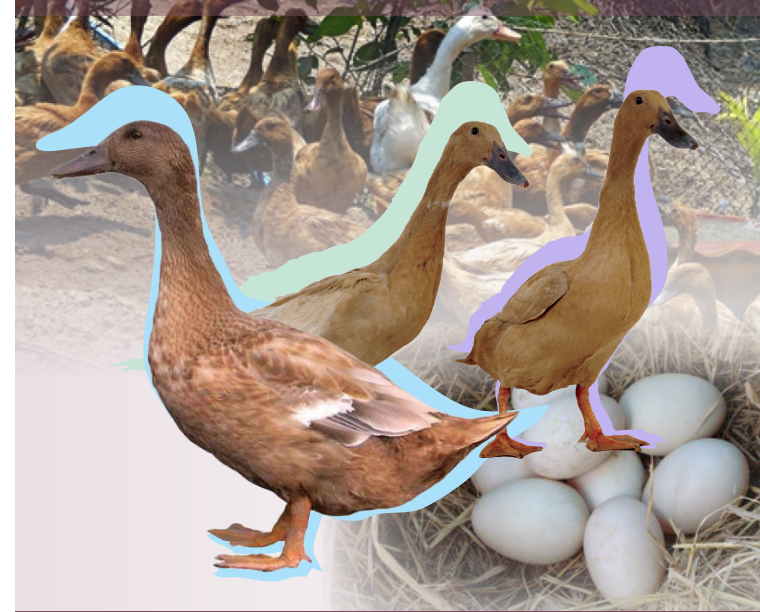
www.royal.dld.go.th

ทฤษฎีใหม่หัวใจเศรษฐกิจพอเพียง

ทฤษฎีใหม่เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเกี่ยวกับ “การจัดพื้นที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและมีชีวิตที่มั่นคง โดยมีการแบ่งที่เป็นส่วนๆ ได้แก่ พื้นที่น้ำ พื้นที่ดินเพื่อเป็นหน้าปลูกข้าว พื้นที่เพื่อปลูกพืชไร่นาพันธุ์ และที่ดินสำหรับอยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์”

โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ การเลี้ยงเป็ดไข่

การเลี้ยงเป็ดไข่

เป็ดเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย เติบโตเร็ว สามารถใช้อาหารและวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ให้ผลตอบแทนในระยะเวลานับว่าคุ้มค่าได้ง่าย และสามารถเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมร่วมกับอาชีพอื่นได้

พันธุ์เป็ดไข่

เป็ดไขากากีแคมป์เบลล์ (khaki Campbell) มีขนลำตัวสีน้ำตาล เพศผู้มีหัวสีเขียว ปลายหางม้วนงอ มีวงแหวนสีน้ำตาลออรอบคอ ปากสีเขียวแกมน้ำเงิน แข็งและเท่าสี่เหลี่ยม เพศเมียมีหัวสีน้ำตาลเข้ม ปากสีดำ แข็งและเท่าสี่เหลี่ยม อายุเมื่อให้ไข่ฟองแรก 135 วัน น้ำหนักตัวเมื่อให้ไข่ฟองแรก 1,536 กรัม น้ำหนักไข่ฟองแรก 52 กรัม ผลผลิตไข่ 272 ฟอง/ปี

เป็ดไข่น้ำ (Pak Nam Egg Duck) เป็ดพื้นเมืองขนาดเล็ก เลี้ยงง่าย และต้านทานโรค เพศผู้มีหัวสีเขียวเข้มเป็นมัน เพศเมียมีขนสีดำตลอดลำตัว หน้าอกสีขาว ปากแข็งและเท่าสี่เหลี่ยม เริ่มไข่เมื่ออายุ 150 วัน ให้ผลผลิตไข่ปีละ 280 - 300 ฟอง น้ำหนักไข่ฟองแรก 60 กรัม

เป็ดไข้กบินบุรี (Kabinburi Egg Duck) เพศผู้ หัวและคอมีสีเขียวแก่ชัดเจนและสีนี้จะค่อย ๆ จางลง จนเป็นสีน้ำตาลปนดำ ขนหาง 2 - 3 เส้น โค้งงอขึ้นด้านบน น้ำหนักตัวอยู่ระหว่าง 1,700 - 1,800 กรัม เริ่มไข่เมื่ออายุ 150 - 160 วัน น้ำหนักตัวเมื่อเริ่มไข่ 1,450 - 1,500 กรัม ให้ผลผลิตไข่ปีละ 300 - 320 ฟอง อายุการให้ไข่ 1 - 2 ปี

เป็ดไข่นครปฐม (Nakorn Pathom Egg Duck) มีขนาดตัวใหญ่กว่า เป็ดกากีแคมป์เบลล์ ให้ไข่ช้า แต่ให้ไข่ขนาดใหญ่ เพศผู้มีหัวสีเขียวเข้ม คอค้วนเป็นวงแหวนสีขาว ปากสีเทาเท่าและแข็งสี่เหลี่ยม เพศเมียมีสีน้ำตาลลายกาบอ้อย น้ำหนักตัวเมื่อเริ่มไข่ 1,580 กรัม

เป็ดไข่นางพาง (Bang Pa Kong Egg Duck) เพศผู้มีขนสีกากีเข้ม หัว ปลายปีก ปลายหางสีเขียวแก่ ปากสีน้ำตาล ขา แข็งสี่เหลี่ยม อายุเริ่มผสมพันธุ์ 6 เดือน เพศเมียขนตามลำตัวสีกากีอ่อนตลอดลำตัว ปากสีน้ำตาลเงิน แข็งสี่เหลี่ยม อายุเมื่อให้ไข่ฟองแรก 4 เดือน น้ำหนักตัวเมื่อให้ไข่ฟองแรก 1,533 กรัม ผลผลิตไข่ปีละ 301 ฟอง/แม่

โรงเรือนและการเลี้ยงดู

โรงเรือน

สำหรับเลี้ยงเป็ดไข่ควรมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนเป็ดที่เลี้ยงในปริมาณ 3-4 ตารางเมตรต่อตัว และควรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยกันคอกสูง 80-100 ซม. บุลาดตาข่าย และอาจตีไม้ปิดที่บสูง 20-30 ซม. เพื่อป้องกันเป็ดชนตาข่ายขาด มีลานให้น้ำเป็นคอนกรีตลาดเอียง สร้างเป็นรางกว้าง 10-15 ซม. ยาวตามแนวผนังโรงเรือน มีร่องระบายน้ำทิ้งออกนอกคอก และมีรังไข่สำหรับแม่เป็ดเข้าไข่ไปวางไข่ได้ ขนาด 30x35x20 ซม. ติดกับฝาผนังด้านใดด้านหนึ่งของโรงเรือน โดยใช้อิฐทรา้งไข่ 4 เม็ด/ช่อง ภายในรังไข่จะต้องมีวัสดุรองรัง เช่น แกลบ ขี้เลื่อย ที่แห้งและสะอาด

การเลี้ยงดู

1. การเลี้ยงลูกเป็ด อายุ 0-2 สัปดาห์ เป็นช่วงที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ถ้าลูกเป็ดแข็งแรง เติบโตสม่ำเสมอ สมบูรณ์ มิถุนมีคัมกันโรคระบาดแล้ว ระยะต่อไปจะไม่ประสบปัญหา ดังนั้น ก่อนนำลูกเป็ดไข่เข้ามาเลี้ยงควรทำความสะอาดโรงเรือนและอุปกรณ์ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ โรงเรือนควรป้องกันลมฝนได้ ระบายอากาศได้ดี ต้องเปลี่ยนวัสดุรองพื้นใหม่ทุกครั้งที่น่าลูกเป็ดเข้าคอก โดยเปิดอายุ 0-1 สัปดาห์ ใช้พื้นที่ 30 ตัว/ตร.ม. ถ้าอายุ 1-2 สัปดาห์ ใช้พื้นที่ 23 ตัว/ตร.ม. และอายุ 2-3 สัปดาห์ ใช้พื้นที่ 15 ตัว/ตร.ม. ใช้หลอดไฟกกขนาด 120 วัตต์/ 200 วัตต์/หลอดนี้

อายุ	อากาศร้อน		อากาศเย็น	
	องศา F	องศา C	องศา F	องศา C
1 วัน	95	35	95	35
2-7 วัน	95-90	35-32	95-90	35-32
1-2 สัปดาห์	90-80	32-26	90-80	32-26
2-3 สัปดาห์	หยุดกก		80-75	26-23

เมื่อลูกเป็ดมาถึงฟาร์มควรเตรียมน้ำสะอาด หากใช้น้ำประปาควรเปิดน้ำเก็บไว้ข้ามคืนก่อน ควรระวังไม่ให้คอกชื้นแฉะ และให้อาหารครั้งละเล็กน้อยบ่อยๆ ในระยะ 2 วันแรก ควรให้อาหารผสมชนิดผงโปรตีน 17-18% คลุกน้ำพอมาดๆ ใส่ในภาชนะแบนราบ

2. การเลี้ยงเป็ดอายุ 3-8 สัปดาห์ ควรเอาใจใส่ด้านอาหารและการจัดการเลี้ยงดูที่เหมาะสม โดยอาจจะเลี้ยงปล่อยปล่อยปล่อยปล่อยปล่อย

เวลาเย็น หรือเลี้ยงในโรงเรือนที่มีลานดินยื่นออกมานอกโรงเรือนให้ลูกเป็ดเล่นและพักผ่อนเวลากลางวัน ส่วนกลางวันขังไว้ในโรงเรือนกันห้องให้อยู่รวมกัน 5-6 ตัว/ตร.ม. และให้อาหารลูกเป็ดวันละ 2 ครั้ง คือเช้า 7.00-8.00 น. และบ่าย 14.00-15.00 น. เป็นอาหารชนิดผสมคลุกน้ำให้ขึ้นพอมาดๆ ทำให้กินได้ง่าย และไม่ตกหล่นมาก มีน้ำสะอาดให้กินเพียงพอ

3. การเลี้ยงเป็ดอายุ 9-20 สัปดาห์ ช่วงอายุ 9-16 สัปดาห์ ต้องเลี้ยงแบบจำกัดอาหาร เพื่อควบคุมน้ำหนักไม่ให้อ้วนเกินไป เพราะถ้าอ้วนเป็ดจะไข่น้อย เมื่ออายุ 17 สัปดาห์ขึ้นไป ให้เป็ดกินอาหารเต็มที่ เพื่อมีความสมบูรณ์พร้อมให้ไข่เมื่ออายุ 21 สัปดาห์ ผู้ที่ต้องการเลี้ยงเป็ดไข่แบบกรงดักขังเดี่ยวให้แยกเป็ดขึ้นกรงดัก ขนาด 30x30x30 ซม. และควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคอหิวาต์เป็ด ตัวละ 2 ซี.ซี.

4. การเลี้ยงเป็ดอายุ 21 สัปดาห์ขึ้นไป ระยะนี้เป็ดต้องการอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการค่อนข้างสูง ปริมาณอาหารที่ให้ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอยู่ระหว่าง 100-160 กรัม/ตัว/วัน หากให้อาหารไม่เต็มที่ขนาดของไข่จะเล็กลง

การให้แสงสว่าง

มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็ดสามารถกินน้ำและอาหารได้ตลอดเวลา การเจริญเติบโตเป็ดไม่ชะงัก สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ผู้เลี้ยงต้องมีการจัดการแสงที่เหมาะสม ดังนี้

อายุ (วัน)	จำนวนชั่วโมงให้แสง	ช่วงเวลาปิด	ความเข้มแสง
1	24	-	หลอดไฟฟ้าขนาด 30-60 วัตต์ เฉพาะกลางคืน (ความเข้มแสง > 40 Lux) กลางวันแสงธรรมชาติ
2	23	24.00-1.00 น.	
3	22	23.00-1.00 น.	
4	21	23.00-2.00 น.	
5	20	22.00-2.00 น.	
6	19	22.00-3.00 น.	
7	18	21.00-3.00 น.	
8-15	12		เวลา 21.00-6.00 น. แสงที่ความเข้ม 5 Lux เพื่อฝึกการเข้ารังไข่
16	12	แสงธรรมชาติ	
17			